

Uchwała nr III/126/2024
Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu
z dnia 13 grudnia 2024 r.

w sprawie opinii o przedłożonym przez Prezydenta Miasta Wałbrzycha projekcie uchwały budżetowej
Miasta Wałbrzycha na 2025 rok

Na podstawie art. 13 pkt 3 w związku z art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz.U. z 2023 r. poz. 1325 i z 2024 r. poz. 1572) oraz art. 238 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2024 r. poz. 1530, z późn. zm.), Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu, w osobach:

- 1) Michał Bernaś — przewodniczący,
- 2) Ewelina Kruk-Florkowska — członek,
- 3) Lucyna Hanus — członek,

wydaje opinię pozytywną z uwagami

w sprawie opinii o przedłożonym przez Prezydenta Miasta Wałbrzycha projekcie uchwały budżetowej Miasta Wałbrzycha na 2025 rok.

Uzasadnienie

Z art. 233 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2024 r. poz. 1530, z późn. zm.), zwanej dalej „u.f.p.”, wynika, że sporządzenie projektu uchwały budżetowej należy do wyłącznej kompetencji organu wykonawczego jednostki samorządu terytorialnego. Przy realizacji tego zadania organ wykonawczy winien kierować się zasadami wynikającymi z ustawy o finansach publicznych oraz postanowieniami organu stanowiącego zawartymi w uchwale w sprawie trybu prac nad projektem uchwały budżetowej, podjętej na podstawie art. 234 u.f.p. Zgodnie z wymogami art. 238 ust. 1 u.f.p. projekt uchwały budżetowej wraz z uzasadnieniem oraz materiałami informacyjnymi organ wykonawczy przedstawia organowi stanowiącemu oraz regionalnej izbie obrachunkowej celem zaopiniowania w terminie do 15 listopada roku poprzedzającego rok budżetowy.

Na podstawie przedłożonego projektu uchwały budżetowej Miasta Wałbrzycha na 2025 rok Skład Orzekający stwierdził, co następuje:

W projekcie budżetu na 2025 rok zaplanowano następujące wielkości budżetowe:

- dochody ogółem w kwocie 1.363.439.912,88 zł,
- wydatki ogółem w kwocie 1.445.493.580,83 zł,
- deficyt budżetu w kwocie 82.053.667,95 zł,
- przychody ogółem w kwocie 138.815.790,00 zł,
- rozchody ogółem w kwocie 56.762.122,05 zł.

Dochody bieżące określono w kwocie 970.720.635,98 zł, natomiast wydatki bieżące w kwocie 900.583.396,76 zł, co oznacza zachowanie relacji, o której mowa w art. 242 u.f.p.

Planowany deficyt budżetu w kwocie 82.053.667,95 zł, zgodnie z projektem uchwały budżetowej, zostanie w całości sfinansowany przychodami pochodzącymi z planowanej do zaciągnięcia pożyczki.

Skład Orzekający stwierdza, że budżet obywatelski w projekcie uchwały budżetowej na 2025 rok został utworzony w zaniżonej wysokości, bowiem stanowi 0,43% wydatków gminy zawartych w ostatnim przedłożonym sprawozdaniu z wykonania budżetu, tj. za 2023 r. Stosownie do art. 5a ust. 5 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2024 r. poz. 1465 i 1572) w gminach będących miastami na prawach powiatu utworzenie budżetu obywatelskiego jest obowiązkowe, z tym że wysokość budżetu obywatelskiego wynosi co najmniej 0,5% wydatków gminy zawartych w ostatnim przedłożonym sprawozdaniu z wykonania budżetu.

Z projektem uchwały budżetowej przedłożony został projekt uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej na lata 2025 - 2044, zawierający prognozę kwoty długu i jego spłaty. Zadłużenie miasta na koniec 2025 r. określono w kwocie 901.278.672,16 zł. W stosunku do przewidywanego długu miasta na koniec 2024

r. wynoszącego 819.225.004,21 zł, zadłużenie miasta wzrasta o 10,02%. W oparciu o art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 15 września 2022 r. o zmianie ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 1964), kwota długu na koniec 2025 r. stanowi 99,25% planowanych w tym roku dochodów ogółem, pomniejszonych o planowane kwoty dotacji i środków o podobnym charakterze oraz powiększonych o przychody z tytułów określonych w art. 217 ust. 2 pkt 4–8 u.f.p., nieprzeznaczone na sfinansowanie deficytu budżetowego. Skład Orzekający zwraca uwagę, że konstrukcja budżetu, gdzie na spłatę zobowiązań zaliczanych do tytułów dłużnych zaciąga się kolejne zobowiązania, może uniemożliwić realizację ustawowych zadań nałożonych na miasto oraz utratę zdolności do terminowej spłaty rat kredytów i pożyczek lub wykupu papierów wartościowych.

Obliczone na podstawie prognozowanych wielkości, relacje spłaty zobowiązań finansowych i kosztów ich obsługi, określone w art. 243 u.f.p. nie przekraczają dopuszczalnego poziomu zadłużenia, przy czym w 2025 r. relacja spłat, o której mowa w art. 243 u.f.p. wynosi 9,99% i kształtuje się na poziomie zbliżonym do dopuszczalnego wskaźnika spłaty zadłużenia miasta wynoszącego 10,69%. Skład Orzekający zauważa, że na zachowanie relacji, o której mowa w art. 243 u.f.p. w latach prognozy, w szczególności w latach 2025 - 2028, istotny wpływ będzie miała realizacja wielkości budżetowych na poziomie prognozowanym w projekcie uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej, a w szczególności realizacja nadwyżek operacyjnych (różnica między dochodami a wydatkami bieżącymi). W latach 2025 - 2028 planuje się wysokie nadwyżki operacyjne w kwotach odpowiednio 70,13 mln zł, 159,00 mln zł, 166,54 mln zł i 170,55 mln zł, przy przewidywanym w 2024 r. deficycie operacyjnym w wysokości 34,77 mln zł. Jednocześnie w latach 2025 - 2026 zaplanowano wydatki bieżące odpowiednio w kwotach 900,58 mln zł i 916,42 mln zł w stosunku do przewidywanego wykonania wydatków bieżących w 2024 r. na poziomie 927,04 mln zł, co oznacza spadek wydatków bieżących, do czego nie odniesiono się w objaśnieniach do projektu w sprawie wieloletniej prognozy finansowej.

Zdaniem Składu Orzekającego realizacja budżetu w prognozowanych wielkościach obarczona jest dużym ryzykiem. Niezrealizowanie prognozowanych wartości na założonym poziomie może spowodować niezachowanie dopuszczalnego wskaźnika zdolności spłaty zadłużenia, o którym mowa w art. 243 u.f.p. Wskazuje się zatem na konieczność stałego monitorowania sytuacji finansowej miasta a w szczególności wielkości kształtujących poziom ww. relacji.

Mając powyższe ustalenia na uwadze, Skład Orzekający wydał opinię jak w sentencji, którą Prezydent jest zobowiązany przedstawić Radzie Miejskiej przed uchwaleniem budżetu.

Od niniejszej uchwały przysługuje zgodnie z art. 20 ust. 1 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych odwołanie do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu w terminie 14 dni od dnia doręczenia uchwały.

Przewodniczący
Składu Orzekającego

Michał Bernaś